

Hotspot

Het Beatrixpark in Utrecht

In het stedelijke gebied zijn er nog steeds terreinen waarbij de aanwezige vegetatie zicht geeft op een ouderwetse rijke oorsprong. Het Beatrixpark in de stad Utrecht is zo'n gebied.

Het Beatrixpark is gelegen in het noordelijke deel van de wijk Lunetten. De wijk Lunetten is eind jaren 70/begin jaren 80 van de vorige eeuw gebouwd, waarbij de bewoners destijds behoorlijk wat inspraak hadden in het ontwerp. Het is dan ook een groene wijk. Het Beatrixpark kreeg toen ook zijn hedendaagse vorm, maar delen van het gebied hebben een oudere oorsprong. Zo maakten een aantal graslanden in het park ooit onderdeel uit van de vier Lunetten. Dit waren fortificaties ter bescherming van de stad Utrecht en gebouwd in de 19e eeuw. De Lunetten behoren tot de nieuwe Hollandse waterlinie. Het Beatrixpark ligt min of meer tussen Fort Lunet 3 en 4 in.

Het Beatrixpark is een aaneenschakeling van kleine landschapselementen. Je vindt er heldere slootjes, grote wateroppervlakten, vochtige graslanden, oude boselementen, zonnige zavelige graslanden en moerasige oeverstroken. De forten zelf hebben uiteraard ook de nodige aantrekkingskracht.

Dit resulteert in een overvloed aan plantensoorten op korte afstand van elkaar. Hierbij moet je niet aan hele grote zeldzaamheden denken, maar wel aan vele interessante soorten. Mooie voorbeelden hiervan zijn Kamgras, Goudhaver, Veldgerst, Gewone agrimonie, Gulden boterbloem, Alpenbes, Rietorchis, Moeraswederik, Krabbenscheer, Akkerhoornbloem, Zee-

Bochtige klaver

Ruige weegbree

groene zegge en Stomp fonteinkruid. Deze laatste wordt overigens tegenwoordig massaal opgevreten door exotische rivierkreeften.

De grootste charme ligt echter in de zavelige graslanden. Deze graslanden worden al decennialang op dezelfde manier beheerd. Hierdoor zijn stabiele, zeer soortenrijke graslanden ontstaan, waarin naast een deel van bovengenoemde soorten ook specialiteiten voorkomen als Bochtige klaver, Zachte haver, Geoorde zuring, Grote bevernel en Ruige weegbree. Tot voor kort kwamen in deze graslanden ook nog Bevertjes en Geelhartje voor.

Diverse delen van het Beatrixpark worden al jarenlang gemonitord door de plantenwerkgroep van de

KNNV afdeling Utrecht. Daaruit blijkt dat de genoemde soorten standhouden, maar er wel zorg is. Door de sterk toenemende recreatiedruk, het steeds intensievere gebruik van het park en het niet altijd consequente beleid en uitvoering aangaande het beheer hebben diverse plantensoorten het zwaar. Er wordt echter met man en macht geprobeerd om in ieder geval de delicate graslanden voor de toekomst in stand te houden. Het Beatrixpark is vrij toegankelijk. De beste tijd om het te bezoeken is de maand juni.

Tekst: Wim Vuik
Foto's: Michael Apel
(Ruige weegbree) en
Wim Vuik (overige)

Met dank aan de plantenwerkgroep van de KNNV afdeling Utrecht